

Digiskuttet

Begreppen “digital leap” och “digiloikka” har i finlandssvenska sammanhang börjat översättas till ett ”digiskutt”. I Sverige talar man hellre om det ”digitala steget”, vilket är en klart mer realistisk metafor eftersom allting tyder på att vi ännu är helt i början av det digitala äventyret.

Om två–tre decennier kommer ni att minnas 2010-talet som ett avtynade slut på en sävlig och idyllisk epok. Då – det vill säga nu! – kunde alla ännu skriva för hand; då läste många hellre tryckta och handgripliga böcker; då damp ännu något så rustikt som morgontidningen ned ur postluckan. För att inte tala om hur primitiv all kommunikation kunde vara. Tänk er, då kunde man klara livhanken och leva lyckligt även om man inte alls var uppkopplad till nätet!

På psykologisk nivå upplever många onekligen att vi just nu (2017) håller på att ta ett jätteskutt in i en totalt ny och annorlunda teknologisk omgivning. Men faktum är att just så har nästan varje ny generation upplevt sin samtid sedan slutet av 1800-talet när elektriciteten, telefonen och explosionsmotorn slog igenom. De verkligt stora och omstörtande effekterna av dessa innovationer kom först på 1930-talet då tillräckligt många hade tillgång till dem.

Så torde det också vara med den nu framvällande digitala teknologin. Vi kan helt enkelt inte föreställa oss hur mycket den ännu kommer att omforma vår vardag och vår uppfattning om verkligheten. Dessutom ska vi inte alls vara säkra på att 2000-talets stora innovationer är av digital natur. Mera troligt är faktiskt att de digitala framstegen får sin fulla effekt först i kombination med en rad andra uppfinningar inom t.ex. energisektorn eller medicinen.

Min poäng är således att vi först långt i efterhand kan veta när ett samhälle eller en civilisation tar sitt stora steg framåt. Stora bakslag, tragedier och onda andar såsom världskrig, naturkatastrofer och Trump är det ingen konst att notera och bedöma. Men de verkligt stora skutten ser vi först i efterskott!

Henrik Meinander, Terra Nova: Nylands nation 01/2017